

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/ IV, Београд

Број: 6/0-02-688/2020-2

Датум: 12. новембар 2020. године

Објављени текст не садржи заштићене или изостављене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите, а изостављени подаци ознаком XXX.

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-688/2020-1 од 30. октобра 2020. године, коју је поднело привредно друштво „MANEKS“ DOO, са седиштем на адреси Љубице Раваси 1, Нови Сад, Србија, преко законског заступника Мирослава Збиљића, директора, дана 12. новембра 2020. године, доноси следеће

Р Е Ш Е Њ Е

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва „MANEKS“ DOO, са седиштем на адреси Љубице Раваси 1, Нови Сад, Србија, матични број 08805911, над привредним друштвом „ELEKTROMONTAŽA“ D.O.O. са седиштем на адреси Аеродромска 7, Краљево, Србија, матични број 17613162, куповином 100% удела.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве, дана 10. новембра 2020. године, уплатио XXX динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што одговара прописаном износу за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Привредно друштво „MANEKS“ DOO, са седиштем на адреси Љубице Раваси 1, Нови Сад, Србија, матични број 08805911 (даље у тексту: подносилац пријаве или MANEKS), поднело је Комисији за заштиту конкуренције (даље у тексту: Комисија), дана 30. октобра 2020. године, преко законског заступника, пријаву концентрације број 6/0-02-688/2020-1.

Увидом у достављену документацију, Комисија је утврдила да је поднета пријаву потпуна у складу са Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, даље у тексту: Закон) и у складу са чланом 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16), чиме су испуњени услови за поступање Комисије у поступку испитивања пријављене концентрације. У списима предмета се налази доказ о извршеној уплати, којим се потврђује да је уплаћен прописани износ за издавање акта Комисије, што је утврђено у ставу II диспозитива.

1. Учесници у концентрацији

Подносилац пријаве послује на тржишту Србије од 2004. године и бави се неспецијализованом трговином на велико, и то: отпадним бавром, месингом и бронзом, полупроизводима, готовим производима од бакра и бакарних легура, метала у инготима, изолационим материјалима за електромоторе, и другим производима. Власник овог друштва је физичко лице Драгољуб Збиљић. Највећи удео у пословним приходима подносилац пријаве остварује од постављања електро-енергетских водова, изградње трафо станица и одржавања електроенергетских постројења и водова.

Подносилац пријаве је власник привредног друштва „Еnergotehnika-Јужна Ваќка“, друштво са ограниченом одговорношћу за инжењеринг, изградњу и одржавање енергетских објеката, са седиштем на адреси Пут новосадског партизанског одреда 1, Нови Сад, матични број 20001917, чија је претежна делатност изградња електричних и телекомуникационих водова. Друштво „Еnergotehnika-Јужна Ваќка“ послује највећим делом на тржишту Србије, а према подацима из регистра привредних друштава Републике Српске, има пословницу у Бијељини, са седиштем на адреси Николе Тесле 10, и зависно друштво „ЕТТ ENERГОТЕHНИКА“ d.o.o. са седиштем на адреси Видовданска 2, Бања Лука, које се бави производњом металних конструкција и њихових делова, производњом електроопреме, осталим електроинсталационим и грађевинским радовима.

Друштво „Еnergotehnika-Јужна Ваќка“ је основано 1958. године у оквиру Електропривреде Србије, да би се као засебно друштво формално регистровало 20. септембра 2005. године. Од 2010. године, друштво „Еnergotehnika-Јужна Ваќка“ је у потпуности у приватном власништву, као резултат приватизације. Ово друштво пружа услуге изградње и одржавања електроенергетских постројења свих напонских нивоа, производње енергије и опреме за стране и домаће клијенте, и то пружањем следећих услуга:

- a) Управљањем и реализацијом пројеката;
- b) Пројектовањем: израда идејног и главног пројекта, и израда комплетне техничке документације;
- c) Логистиком опреме;
- d) Електроенергетиком:
 - изградња и реконструкција трансформаторских станица средњег и високог напона, изградња и реконструкција надземних водова, изградња кабловских водова, одржавање и ремонт TSI водова,
 - изградња трафо-станица напона до 400kv са грађевинским и електромонтажним радовима, монтажа GIS постројења свих напонских нивоа, ожичавање и монтажа помоћних ормана у трафо-станицама, испитивањем трафо-станица, реконструкцијом трафо-станица,
 - изградња далековода, замена изолације и проводника, поправка водова након хаварија,
 - производња SN и NN постројења за типске трафо-станице, ожичавање ормара сопствене потрошње за трафо-станице TS и VN, ожичавање ормара заштите и управљања, производња ормара мерних места за дистрибуцију, израда ормара за разводе, електромоторне погоне и аутоматско управљање, опремање гасних мерно-регулационих станица и размењивача топлоте, израда челичних конструкција и стубова за далеководе;
- e) Термоенергетиком: изградња гасовода ниског, средњег и високог притиска, мерно регулационе станице (GMRS, MROS, MRS и RS), изградња нафтовода,

изградња, одржавање и санација вреловода и паровода, изградња вреловодних прикључака, изградња котларница капацитета од 100kW до 150mW, гасне котларнице, парне котларнице, котларнице на биомасу, изградња топлотних подстаница, извођење радова на вентилацији и климатизацији објеката, грејање и климатизација објеката помоћу топлотне пумпе;

- f) Обновљивим изворима енергије: ветрогенератори, соларни панели, био-гас постројења, когенеративна постројења, геотермална енергија;
- g) Одржавањем: термоенергетика и електроенергетика.

Спровођењем концентрације, подносилац пријаве ће стећи контролу над привредним друштвом „ELEKTROMONTAŽA“ D.O.O. – привредно друштво за производњу, изградњу и ремонт електроенергетских објеката, са седиштем на адреси Аеродромска 7, Краљево, Србија, матични број 17613162 (даље у тексту: циљно друштво). Циљно друштво је основано 1963. године као специјализовано друштво у оквиру Електропривреде Србије, са фокусом на изградњу и одржавање инфраструктуре за дистрибуцију електричне енергије. Након издвајања од Електропривреде Србије, као засебно предузеће, формално је основано 2003. године, са претежном делатношћу „изградња електричних и телекомуникационих водова.“ Ово друштво пружа велики број услуга из области изградње и одржавања електроенергетских постројења свих напонских нивоа, производње енергије и опреме за стране и домаће клијенте, и то следеће:

- a) Планирање и изградња електро-енергетских објеката;
- b) Инжењеринг трансформаторских станица: пројектовање станица, инжењеринг, набавка и изградња станица, израда студија изводљивости, израда спецификације материјала и опреме, анализа и пројектовање система за уземљење, решења за релејну заштиту, контрола превенције плављења и планови за противмере, пројектовање система уљне канализације и услуге стручног саветовања;
- c) Инжењеринг енергетских водова: пројектовање преносних водова, пројектовање путева и локација/ контрола нагиба и ерозије, проширења, побољшања преносних водова и њихово постављање, пројектовање конструкције темеља, израда планова и профила, цртежа за монтажу, спуштање проводника и графикана затезања, набавка потребно материјала, пројектовање оптичких надземних водова израда студија права пролаза/ оптимизација коридора, пројектовање уземљења и противтеже, и услуге стручног саветовања;
- d) Изградња надземних и подзмених контактних мрежа;
- e) Изградња електроенергетских капацитета за отворене јамске руднике и подземне руднике;
- f) Изградња трансформаторских станица: израда пројектне документације, обезбеђивање комплетне опреме, грађевински радови, електро радови, израда и подизање металних конструкција, склапање и инсталација електро опреме, полагање каблова до 110kV;
- g) Релејна заштита и мерења: интеграција/ аутоматизација и модификација трансформаторских станица, пројектовање шеме релеја и једнополних шема, инсталација релејних и контролних панела, калибрација релеја, мерача и претварача, аутоматско мерење, израда студија кратких спојева, анализа догађаја система, студије корекције фактора снаге, управљање пројектима и изградњом;
- h) Тестирање енергетске опреме;
- i) Изградња надзмених водова (400kV, 220kV, 110kV);
- j) Изградња кабловских водова;

- k) Изградња дистрибутивне мреже: изградња и одржавање надземних водова, изградња подземних мрежа и постављање кабловских водова и одржавање, инсталације трансформатора за индустријске, комерцијалне и резиденцијалне купце, замена подземних каблова, проширење водова, преусмеравање и модификације, постављање цеви са бетонском кошуљицом, постављање осветљења и одржавање, и интервентно одржавање услед временских непогода;
- l) Хидроелектране и термоелектране: ремонт генератора, ревитализација агрегата, инсталација и пуштање у рад електроенергетске опреме у оквиру сопствене потрошње, инсталација и пуштање у рад електроенергетске опреме средњенапонских и високонапонских прикључних постројења;
- m) Лабораторијска испитивања;
- n) Ремонт примарне електро опреме;
- o) Услуге у области саобраћајне инфраструктуре.

Циљно друштво послује на територијама Србије, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Немачке и Сједињених Америчких Држава, и то у оквиру групе друштава које се налазе под контролом физичког лица Ненада Ковача. Власници циљног друштва су привредно друштво КОЕФИК доо, са седиштем на адреси Јужни булевар 10, Београд (чији је једини власник Ненад Ковач), са уделом од 95%, и физичко лице Зоран Станковић, са 5% удела у власништву.

Циљно друштво има два зависна друштва у Републици Србији и неколико зависних друштава изван Србије: 1) Peem Sinergy д.о.о. са седиштем на адреси Аеродромска 7, Краљево, матични број 21534358; 2) United Construction д.о.о. са седиштем на адреси Омладинска 31в, Краљево, матични број 21537268; 3) Електромонтажа ЦГ д.о.о. Подгорица, Црна Гора; 4) ЕМКV ВL д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина; 5) Електромонтажа kFW, Мађарска; 6) EM Sinergy GmbH, Диселдорф, Немачка; 7) Orchardelectric Inc Alsip, Сједињене Америчке Државе.

2. Опис концентрације и акт о концентрацији

Правни основ за концентрацију јесте Меморандум о разумевању, који су 28. октобра 2020. године потписали подносилац пријаве и власници циљног друштва. Овим меморандумом је предвиђено да подносилац пријаве стекне све уделе у циљном друштву, и тиме појединачну контролу над циљним друштвом и његовим зависним друштвима.

3. Испуњеност услова за подношење пријаве

Комисија је закључила да пријављена трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2) Закона. На основу достављених података о висини укупних прихода које су учесници у концентрацији остварили на светском тржишту и тржишту Републике Србије у 2019. године, Комисија је утврдила да је подносилац пријаве имао обавезу да пријави концентрацију, јер је укупан приход учесника већи од износа који су прописани чланом 61. Закона, као услова за пријаву концентрације. Пријава концентрације је поднета у складу са чланом 63. став 2. Закона.

4. Релевантно тржиште

Комисија је утврдила релевантно тржиште у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр.

89/2009). Полазећи од производа које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене, у конкретном случају, као релевантно тржиште производа је одређено тржиште изградње и одржавања телекомуникационе и електричне инфраструктуре.

Комисија је на тај начин прихватила предлог подносиоца пријаве, полазећи од активности циљног друштва, односно области у којима се преклапају пословања учесника у концентрацији. Комисија није разматрала да ли се у оквиру дефинисаног тржишта могу утврдити и друга ужа релевантна тржишта производа, будући да за оцену ефеката пријављене концентрације таква додатна подела овог тржишта није потребна.

Тржиште изградње и одржавања телекомуникационе и електричне инфраструктуре се може посматрати као део ширег тржишта изградње, које обухвата изградњу зграда и изградњу инфраструктуре, односно осталих грађевина, с обзиром на то да се ове активности разликују у погледу вештина, машина и особља. У пракси ЕУ се прави слична разлика, између изградње стамбених зграда (стамбени блокови, друге зграде за више домаћинстава и зграде за једно домаћинство), изградње нестамбених зграда (као што су нпр. индустријске зграде, канцеларије, тржни центри и болнице) и изградње инфраструктуре (као што су путеви, мостови, пруге, канализациони системи итд.), при чему је дефиниција тржишта изградње инфраструктуре остала отворена.

Опште грађевинарство представља изградњу комплетних зграда и инфраструктуре, укључујући организацију извођења грађевинских пројеката (развијања грађевинских пројеката), у коју су укључена финансијска, техничка и физичка средства потребна за остварење грађевинског пројекта ради касније продаје. Изградња осталих грађевина (инфраструктуре) обухвата изградњу путева и железничких пруга (путева и аутопутева, железничких пруга и подземних железница, мостова и тунела) и изградњу ценовода, електричних и комуникационих водова.

Изградња електричних и комуникационих водова представља засебно тржиште и обухвата изградњу водова за дистрибуцију електричне енергије и телекомуникација и изградњу међусобно повезаних зграда и грађевина које чине саставни део тих система, и то за међумесне и локалне комуникационе и енергетске далеководе и мрежу и електране.

Ове услуге могу пружати инжењери електротехнике или телекомуникација, грађевински инжењери (електротехничке, саобраћајне или грађевинске струке) као и квалификовани запослени ИТ стручњаци или електромонтери. Сходно томе, учесници на овом тржишту пружају комплементарне и сродне услуге, пре свега имајући у виду значајна улагања телекомуникационих оператера у дигитализацију и постављање инфраструктуре, због чега се тржиште не може ограничити искључиво на електро-енергетику. Услуге одржавања инфраструктуре су део уговорених услуга изградње и њихов значај је минималан, имајући у виду да услуге одржавања чине врло мали део вредности уговореног посла изградње електричних и телекомуникационих водова. Највећи део пружених услуга изградње уговара се путем јавног надметања у отвореним поступцима јавних набавки, док се мањи део реализује путем директних преговора између пружаоца и наручиоца услуга. Највећи удео у пословним приходима учесници у концентрацији остварују од постављања електро-енергетских водова, изградње трафо станица и одржавања електроенергетских постројења и водова.

Релевантно географско тржиште одређено је као тржиште Републике Србије, што је у складу са предлогом подносиоца пријаве да се оно дефинише на националном нивоу.

5. Оцена ефеката концентрације

Приликом испитивања ефеката пријављене концентрације на конкуренцију, Комисија је, на основу доступних података и података које је доставио подносилац пријаве, оценила да концентрација неће нарушити конкуренцију на релевантном тржишту.

На тржишту изградње и одржавања телекомуникационе и електричне инфраструктуре у Србији, према проценама датим у пријави, тржишни удео подносиоца пријаве износи 20,09%, а циљног друштва 12,91%, тако да је њихов заједнички удео 33%.

Као најважнији конкуренти, у пријави се наводе Shanghai electric group Europa doo, Београд, са тржишним уделом од 17,20%, Kodar energomontaža doo, Београд, са тржишним уделом од 12,70%, и Hidro-tan doo, Београд, са тржишним уделом од 5,18%.

У пријави се указује на то да релевантно тржиште бележи континуан раст и да је приметан позитиван тренд инвестирања у пројекте из области електроенергетике, нарочито због значајних еколошких пројеката из области развоја зелене енергије, на којима потенцира и Европска унија. Подносилац пријаве наводи и да се може очекивати улазак значајних привредних друштва на ово тржиште, укључујући и снажнији улазак иностраних привредних друштава, која би могла брзо остварити значајан раст и тржишни удео, попут друштва Shanghai electric group Europa doo, Београд.

У складу са наведеним, Комисија је утврдила да је концентрација дозвољена у смислу члана 19. Закона, због чега је одлучено као у ставу I диспозитива.

Одлука у ставу II донета је применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка б. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана достављања решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 – др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 – др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић, с.р.